

Pető tag 3. (KÖH 86889): A terepbejárás során Tiszabecstől Ny-ra, a Pető tag határrész középső részén, a gáttól megközelítőleg 30 m-re DK-re, kisszámú, szórványos Árpád-kori–késő középkori kerámiaanyagot gyűjtöttünk. A lelőhely megközelítőleg ÉK–DNy-i irányú, kiterjedése 100×20 m.

Szilas hát 1. (KÖH 86881): A terepbejárás során Tiszabecstől Ny-ra, a Szilas hát határrész középső részén, a gáttól mintegy 220 m-re D-re közepes-jó megfigyelési körülmények között csekély számú, szórványos népvándorlás kori kerámiatöredéket gyűjtöttünk. A lelőhely É–D-i irányú, kiterjedése 45×20 m.

Szilas hát 2. (KÖH 86883): A terepbejárás során Tiszabecstől Ny-ra, a Szilas hát határrész Ny-i oldalán a Pető tag határrésszel szomszédos területen, egy kisebb háton jó megfigyelési körülmények között szórványos bronzkori kerámiatöredéket gyűjtöttünk. A lelőhely É–D-i irányú, kiterjedése 90×35 m.

KISS CSABA

345. Tiszacsécse, Kis-mező (KÖH 86895)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B, Á

Az árvízvédelmi rendszer elemeinek komplex fejlesztésére vonatkozó vízjogi létesítési engedélyes tervek elkészítése a Tisza bal parti töltés 143+258 és 159+382 tkm közötti szakaszára projekt anyagnyerői kapcsán 2014. március 17–18.-án terepbejárást végeztünk.

A terepbejárás során Tiszacsécse településtől É-ra, a Kis-mező nevű határrész Ny-i szélén, az egykori Tisza mellékág magaspártján, egy átlagos sűrűségű őskori (bronzkor) és Árpád-kori lelőhely került elő. A lelőhely a partot követi, megközelítőleg É–D-i irányú, kiterjedése 120–130×80–90 m. A lelőhely gát felőli része a gát melletti dűlőútig követhető.

KISS CSABA

346. Tiszadob, Gyermekváros (Andrássy kastély) (KÖH 35008)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B?

2014. január 9-én bejelentés érkezett a KE-VÍZ 21 Kft. (Nyíregyháza) részéről, hogy Tiszadobon az Andrássy kastély területén, a főbejáratnál jobbra lévő parkolótól – amelyet az egykori kollégium területén alakítottak ki – D-re, a Tisza felé egy csapadékvíz ülepítőt alakítanak ki. Tekintettel az előzményekre – ld. a 2013. évi kutatást¹⁰⁷ az ásati naplóban – szakfelügyeletet írtak elő. A bejelentést követően még aznap kimentünk a helyszínre. A kialakítandó terület É felé a parkoló, K felé egy itt lévő – a XIX. századi cselédlakások későbbi todalékához épített – terasz, Ny felé a telekhatár, D felé pedig a Tisza-part határolja. A rézsús falú ülepítő fenti mérete mintegy 8,8×8,8 m, míg az alsó 7×7 m-es volt. A kialakított szint – a lejtéstől függően – 1,6–2,2 m mély volt, egyenes aljjal. Az ásás során egy régészeti jelenség mutatkozott az altalajban – melyet mindenütt elértek – ami egy ÉNy–DK irányú keskeny árokszakas volt (49. obj.). Ennek hossza 8; szélessége 30–35 cm, átlagos mélysége 25–35 cm volt. (A gép kissé túlhumuszolta, az eredeti, legmagasabban megfigyelhető mélysége – a szelvény közepén, a ki

nem szedett É–D-i irányú, jelenleg is élő, 50 cm széles vízvezető csatorna alatt – 55 cm körül volt.) A fordított trapéz keresztmetszetű árok betöltése az alsó felében homogén szürkésbarna, feljebb homogén sötétbarna. Leletanyaga kevés kézzel formált bronzkori(?) kerámia. Egyéb régészeti jelenség nem került elő. Elmélet szintjén felmerült, hogy az árok esetleg a temetőt (esetleg a települést?) lezáró árok lenne, de az is lehet, hogy egyszerűen csak vízvezetés volt a funkciója.

Annyit érdemes még megemlíteni, hogy a kiásott ülepítő D-i oldalán, mintegy 230–250 cm szélesen egy – minden bizonynyal – pince nyomait figyeltük meg. A pince D-i fala gyakorlatilag megegyezett az ülepítő D-i falával, Ny-i vége, pedig éppen az ülepítő falánál volt. Alja az elért szinttől mintegy 30–40 cm-rel ért véget. (A rajzoláskor felvett fix pontunk a korábban említett terasz DNy-i sarka volt, ettől 20 cm-re Ny-ra kezdődött a kiásott ülepítő széle.)

JAKAB ATTILA

347. Tiszadorogma, Rákóczi TSz (KÖH 87787)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, Sza

A Gazdasági Operatív Program keretében zajló Szélessávú körhálózati fejlesztések tárgyában megvalósítandó GOP-3.1.2-12-2012-0018 azonosító számú pályázat részeként kiépítendő optikai kábel projekthez végzett a Herman Ottó Múzeum előzetes régészeti dokumentáció készítéséhez kapcsolódó terepbejárást 2014. szeptember 18. és október 2. között Borsod-Abaúj-Zemplén megye DNy-i részén.

A lelőhely Tiszadorogmától ÉNy-ra 300 m-re, a Rákóczi TSz mellett, a köztől É-ra 10 m-re, egy É–D irányú domb D-i részén helyezkedik el. A terület mezőgazdasági művelés alatt áll; a nagyobbik részét lucerna borította, de egy kisebb sávban található friss szántás közepes látási viszonyokat biztosított. 60×20 m-es területen szórványosan neolitikus és római kori (szarmata) kerámiatöredékeket gyűjtöttünk.

Munkatársak: Fekete László, Csengeri Piroska, Simon József, Galkó József, Toronya Zsolt, Gregóczi Gergő, Nagy S. József.

TÓTH KRISZTIÁN

348. Tiszadorogma, Szántó-halom (KÖH 81021)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) B, Sza, Ú

A lelőhely területén a BORBAS (Borsod Plain Bronze Age Settlements) projekt és a Kunhalmok és földvárak rehabilitációja a BNPI Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megyei területein projekt (KEOP-3.1.2./2F/09-11-2013-0041), 11. alprojekt keretében végeztünk kutatásokat 2014 szeptemberében – geodéziai felmérést (2,5 ha), geofizikai felmérést (2 ha), szisztematikus felszíni leletgyűjtést (1,4 ha) és extenzív terepbejárást (30 ha).

A lelőhely előzetes helyszíni szemléje során Horváth Antónia ép bronzkori edényt talált egy rókalyukban. Így feltételeztük, hogy az ároktői és tiszababolnai bronzkori összetett szerkezetű településekhez hasonló földvárral állunk szemben. Ezért volt indokolt a terület szántása és a szisztematikus felszíni leletgyűjtés. Ennek során, illetve a geofizikai vizsgálat eredményének ismeretében azonban azt állíthatjuk, hogy bár a területet lakták, mind a bronzkor különböző szakaszaiban, mind a császárkorban, a lelőhely nem sorolható a földvárak köré. Feltehetően egy természetes dombhát, melyen több korszakban megtelepedtek.

¹⁰⁷ A lelőhely korábbi jelentését lásd: RKM 2011, 184.